

**Amunicja stosowana
do strzelb kal. 12
będących na
wyposażeniu Policji**

podinsp. Krzysztof Fojcik
kom. Tomasz Głuchowski
asp. szt. Jarosław Czerczak
Zakład Wyszkożenia Specjalnego

Amunicja stosowana do strzelb kal. 12 będących na wyposażeniu Policji

Katowice 2018

Nadzór merytoryczny:
mł. insp. Tomasz Stechnij

Redakcja, korekta, skład:
Paweł Mięsiak

© Szkoła Policji w Katowicach, Katowice 2018. Pewne prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja w całości stanowi materiał dydaktyczny Szkoły Policji w Katowicach.
Publikacja dostępna jest na licencji:
Creative Commons – Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych
3.0 Polska (CC-BY-NC-ND) 3.0. Polska.

Postanowienia licencji są dostępne pod adresem:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/legalcode>

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1. Amunicja stosowana do strzelb kal. 12 będących na uzbrojeniu Policji	5
Rozdział 2. Budowa amunicji stosowanej do strzelb kal. 12.....	6
Rozdział 3. Podział amunicji stosowanej do strzelb kal. 12	7
Rozdział 4. Amunicja penetracyjna	8
Rozdział 5. Amunicja niepenetracyjna	11
Rozdział 6. Amunicja specjalna.....	16
Rozdział 7. Zasady przechowywania i dokonywania przeglądów amunicji oraz zasady bezpieczeństwa podczas eksploatacji.....	22
Rozdział 8. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas eksploatacji amunicji	23
Rozdział 9. Najczęstsze przyczyny niewypałów z winy amunicji.....	24
Rozdział 10. Nowe oraz dotychczasowe oznaczenie amunicji do strzelb kal. 12	25
Literatura.....	26

Wstęp

Niniejszy skrypt jest aktualizacją publikacji z 2014 roku pt. „Amunicja stosowana do strzelb gładkolufowych będących na wyposażeniu Policji”. Aktualizacja jest następstwem zmian oznaczenia amunicji do strzelb kal. 12. Publikacja skierowana jest do słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, jednakże za względu na zawarte w nim treści i poruszaną tematykę wskazanym jest, aby korzystali z niej również słuchacze szkoleń specjalistycznych.

Autorzy starali się w czytelny i przystępny sposób przekazać treści dotyczące:

- budowy amunicji stosowanej do strzelb kal 12;
- podziału amunicji stosowanej do strzelb kal. 12;
- kompletacji i znakowania amunicji;
- zasad przechowywania i dokonywania przeglądów amunicji oraz zasad bezpieczeństwa podczas eksploatacji.

Na szczególną uwagę zasługuje szczegółowe omówienie kolorystyki stosowanej do oznakowywania poszczególnych rodzajów amunicji stosowanej przez Policję do strzelb gładkolufowych oraz zestawienie skutecznego rażenia pocisków.

Autorzy publikacji składają podziękowania Krzysztofowi Wiszniewskiemu za zezwolenie na wykorzystanie tekstów oraz zdjęć zawartych w Portalu Strzeleckim www.giwera.pl.

Rozdział 1.

Amunicja stosowana do strzelb kal. 12 będących na uzbrojeniu Policji

Wprowadzone na uzbrojenie Policji strzelby kal. 12 umożliwiają policjantom stosowanie różnorodnej amunicji w zależności od potrzeb spowodowanych sytuacją, dając możliwość doboru najłagodniejszego środka przymusu bezpośredniego. Do stosowania przez policjantów dopuszczone zostały strzelby o kalibrze wago-miarowym 12/76 oraz amunicja kal.12/70.

Liczba **12** oznacza ilość kul o jednakowej średnicy jaką można odlać z czystego ołowiu o masie jednego funta angielskiego (ok. 0,4536 kg)

(średnica mierzona w miejscu oddalonym o 220 mm od tylnego ścięcia lufy)

76 w milimetrach oznacza

- długość komory naboju
- dopuszczalną całkowitą długość rozwiniętej łuski po wystrzale.

Poniżej trzy najpopularniejsze strzelb kal. 12 występujące na uzbrojeniu polskiej Policji.

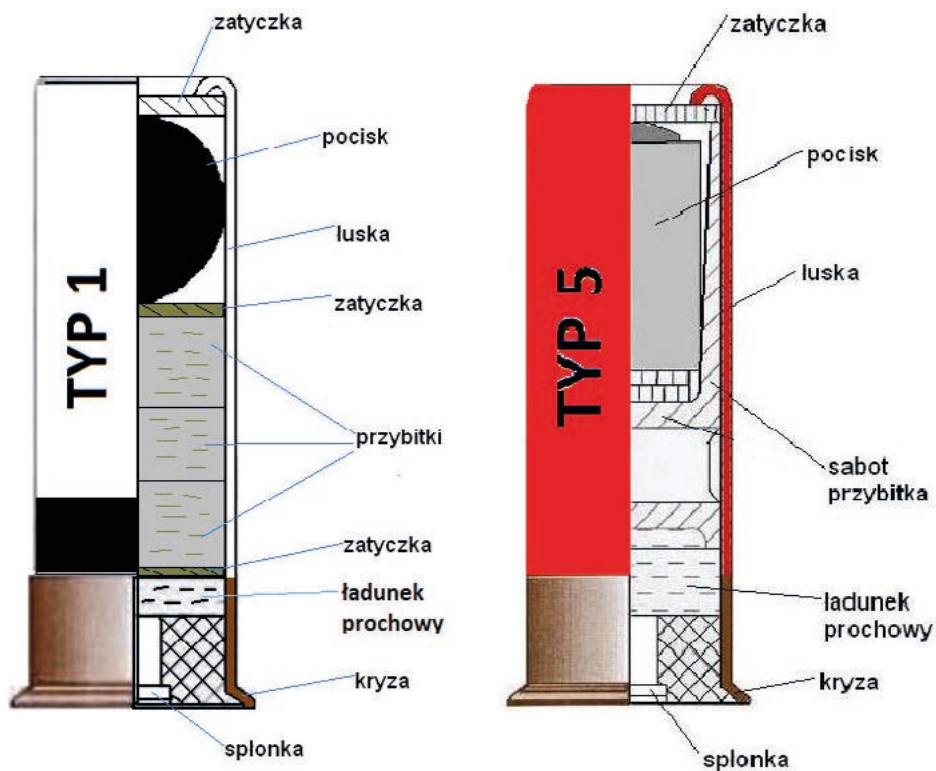

Od góry Mossberg 500A, Hatsan Escort, SDASS Imperator – zdjęcia autorskie.

Rozdział 2.

Budowa amunicji stosowanej do strzelb kal. 12

W zależności od rodzaju pocisku poszczególne rodzaje amunicji mogą nieco różnić się w wewnętrznej części naboju.

Rozdział 3.

Podział amunicji stosowanej do strzelb kal. 12

Amunicja stosowana w Policji została podzielona na trzy główne kategorie:

- amunicja penetracyjna,
- amunicja niepenetracyjna,
- amunicja specjalna.

Amunicja penetracyjna:

nabój TYP 5

nabój TYP 6

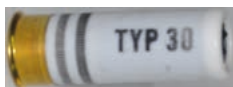
Amunicja niepenetracyjna:

nabój TYP 1

nabój TYP 20

nabój TYP 30

nabój TYP 50

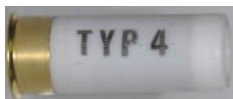
Amunicja specjalna:

nabój TYP 2

nabój TYP 3

nabój TYP 4

nabój TYP 8

nabój TYP 7

Rozdział 4.

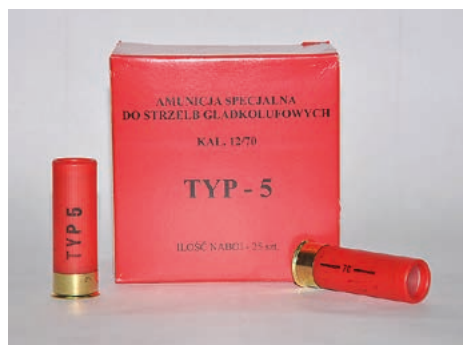
Amunicja penetracyjna

TYP 5 – nabój z pociskiem ołowianym (cylinder o wysokiej energii działania)

Nazwa naboju/ -----	TYP 5 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 5
Kolor łuski	Czerwony
Rodzaj pocisku	Wydrążony ołowiany cylinder o średnicy 16,45 mm i masie 29,5 g umieszczony w przybitce z tworzywa sztucznego.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 35 metrów przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 12 cm (seria 5 strzałów), 20 cm (seria 10 strzałów).

Jest to amunicja kulowa, której pocisk na całej długości linii strzału jest niebezpieczny dla człowieka. Strefa niebezpiecznego rażenia na całej długości linii strzału. Strzelanie z odległości 30 m do samochodu osobowego umożliwia:

- przebicie 2 blach karoseryjnych oraz penetrację ścianki stalowego bloku silnika na głębokość 10 mm,

- przebicie pojedynczej blachy karoseryjnej, sosnowej deski całowej, ponowne przebicie karoserii i drugiej deski całowej,
- przez prześwit szyb samochodowych powoduje przejście kuli przez dwie szyby oraz 2 deski o grubości 1 cala każda.

Mało skuteczne jest natomiast strzelanie do koła samochodu, do tego istnieje niebezpieczeństwo przypadkowego rażenia pociskiem odbitym lub rykoszetującym od powierzchni opony.

Przykładowy skutek użycia naboju TYP 5. Na zdjęciu pokazano trafienie w silnik samochodowy pociskiem TYP 5 z odległości 35 m (źródło: www.giwera.pl)

TYP 6 – nabój śrutowy

Nazwa naboju/ -----	TYP 6 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 6
Kolor łuski	Niebieski
Rodzaj pocisku	12 łotek ołowianych o średnicy 6,8 mm i masie 2 g każda.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 35 metrów minimum 50% przestrzelin musi się mieścić w kole o średnicy 60 cm.

Jest to amunicja o dużej sile uderzeniowej, stanowi szczególnie efektywny środek do unieruchamiania pojazdów. Strzelanie z odległości 30 m umożliwia przebicie blachy karoseryjnej (1 mm) lub szyby samochodowej.

Strzelanie z odległości 15 m do samochodu powoduje przebicie karoserii lub szyby, a około 25% pocisków ma energię wystarczającą do przebicia 1-calowej deski sosnowej. Strzelanie do koła samochodowego z odległości 15-20 m z kierunku 30° od osi wzdłużnej pojazdu jest skuteczne.

Przykładowy skutek użycia naboju TYP 6 Na zdjęciu trafienie pociskiem TYP 6 w boczne drzwi samochodu z odległości 10 m (źródło: www.giwera.pl)

Rozdział 5.

Amunicja niepenetracyjna

TYP 1 – nabój z pociskiem gumowym

Nazwa naboju/ ----- Oznaczenie na łusce	TYP 1 ----- TYP 1 W odległości 3 mm od górnej krawędzi okucia naniesiony jest pojedynczy pasek koloru czarnego o szerokości 15 mm.
Kolor łuski	Biały
Rodzaj pocisku	Kula gumowa o średnicy 17,4 mm i masie 4,5 g.
Strefa niebezpiecznego rażenia	20 metrów.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 20 metrów wszystkie przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 70 cm (seria 5 strzałów).

Efektom trafienia pociskiem z odległości 20 m od wylotu lufy jest bolesne uderzenie niepowodujące nadmiernego zranienia lub ciężkiej kontuzji. Na odległości 20 metrów pociski tych nabojów posiadają średnią energię kinetyczną 25-33 J.

Pociski mają formę gumowej kuli, co niekorzystnie wpływa na ich celność i w związku z tym należy je wykorzystywać jedynie do celów szkoleniowych.

TYP 20 – nabój z pociskiem gumowym

Nazwa naboju/ ----- Oznaczenie na łusce	TYP 20 ----- TYP 20 Na tulejce łuski w odległości 3 mm od górnej krawędzi okucia naniesiony jest pojedynczy pasek koloru czarnego o szerokości 3 mm.
Kolor łuski	Biały
Rodzaj pocisku	Walec gumowy ubrzechwiony o średnicy 18,8 mm, masie 7,3 g z jednym wzniesieniem na główce pocisku gumowego.
Strefa niebezpiecznego rażenia	20 metrów.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 20 metrów co najmniej 90% przestrzelin musi się mieścić w kole o średnicy: 20 cm (seria 5 strzałów).

Pocisk ma kształt walca ubrzechwionego o średnicy 18,8 mm i masie 7,3 g z jednym gumowym wzniesieniem na główce pocisku. Minimalna odległość (dystans) strzału nabojem z pociskiem gumowym TYP 20 wynosi 20 metrów. Na tym dystansie pociski posiadają średnią energię kinetyczną wynoszącą 30-40 J. Efektem strzelania przy zachowaniu minimalnej odległości jest bolesne uderzenie niepowodujące nadmiernego zranienia lub ciężkiej kontuzji. Maksymalny zasięg niebezpiecznego rażenia pociskiem (maksymalny dystans dolotu pocisku) wynosi 70 metrów.

TYP 30 – nabój z pociskiem gumowym

Nazwa naboju/ ----- Oznaczenie na łusce	<p style="text-align: center;">TYP 30</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">TYP 30</p> <p>Na tulejce łuski w odległości 3 mm od górnej krawędzi okucia naniesione są dwa paski koloru czarnego o szerokości 3 mm, odstęp pomiędzy paskami wynosi 3 mm.</p>
	<p style="text-align: center;">Biały</p>
Rodzaj pocisku	<p>Walec gumowy ubrzechwiony o średnicy 18,8 mm, masie 7,3 g z jednym wzniesieniem na główce pocisku gumowego.</p>
Strefa niebezpiecznego rażenia	<p style="text-align: center;">30 metrów.</p>
Celność strzelania	<p>Przy strzelaniu na odległość 30 metrów co najmniej 90% przestrzelin musi się mieścić w kole o średnicy: 30 cm (seria 5 strzałów).</p>

Pocisk ma kształt walca ubrzechwionego o średnicy 18,8 mm i masie 7,3 g z dwoma wzniesieniami na główce pocisku. Minimalna odległość (dystans) strzału nabojem z pociskiem gumowym TYP 30 wynosi 30 metrów. Na tym dystansie pociski posiadają średnią energię kinetyczną wynoszącą 30-40 J. Efektem strzelania przy zachowaniu minimalnej odległości jest bolesne uderzenie niepowodujące nadmiernego zranienia lub ciężkiej kontuzji. Maksymalny zasięg niebezpiecznego rażenia pociskiem (maksymalny dystans dolotu pocisku) wynosi 80 metrów.

TYP 50 – nabój z pociskiem gumowym

Nazwa naboju/ ----- Oznaczenie na łusce	TYP 50 ----- TYP 50 Na tulejce łuski w odległości 3 mm od górnej krawędzi okucia naniesione trzy paski koloru czarnego o szerokości 3 mm, odstęp pomiędzy paskami wynosi 3 mm.
Kolor łuski	Biały
Rodzaj pocisku	Walec gumowy ubrzechwiony o średnicy 18,8 mm, masie 10,3 g z trzema wzniesieniami na główce pocisku gumowego.
Strefa niebezpiecznego rażenia	50 metrów.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 50 metrów co najmniej 90% przestrzelin musi się mieścić w kole o średnicy: 50 cm (seria 5 strzałów).

Pocisk ma kształt walca ubrzechwionego o średnicy 18,8 mm i masie 10,3 g z trzema wzniesieniami na główce pocisku. Minimalna odległość (dystans) strzału nabojem z pociskiem gumowym TYP 50 wynosi 50 metrów. Na tym dystansie pociski posiadają średnią energię kinetyczną wynoszącą 30-40 J. Efektem strzelania przy zachowaniu minimalnej odległości jest bolesne uderzenie nie powodujące nadmiernego zranienia lub ciężkiej kontuzji. Maksymalny zasięg niebezpiecznego rażenia pociskiem (maksymalny dystans dolotu pocisku) wynosi 110 metrów.

Przybitka filcowa lub też stosowana z plastiku oraz zatyczki mają za zadanie wypełnić dystans między naważką prochu a pociskiem, aby nabój stanowił szczelnie zamkniętą całość w łusce o długości 70 mm przed zamknięciem. Długość łuski naboju po rozwinięciu powinna być równa lub mniejsza niż długość komory naboju w strzelbie. Przybitki i zatyczki powinny ściśle przylegać do ścianek wewnętrznych tulejki łuski, aby zapobiec przedostawaniu się gazów prochowych z komory spalania prochu na zewnątrz naboju, powodując stratę energii pocisku. Szczelność tego pakietu zapewnia powtarzalność parametrów balistycznych pocisku, takich jak prędkość

i energia. Dodatkowo elementy te stanowią amortyzator zabezpieczający przed odkształceniem pocisków w momencie gwałtownego przyrostu ciśnienia w komorze prochowej podczas spalania naważki prochu.

Nadlewy na powierzchni czołowej pocisków nabojów TYPU 20, 30, 50 pozwalają rozróżnić tę amunicję nawet w warunkach ograniczonej widoczności, co ułatwia dostosowanie amunicji do danej sytuacji zgodnie z jej przeznaczeniem.

TYP - 20
jeden nadlew

TYP - 30
dwa nadlewy

TYP - 50
trzy nadlewy

Rozdział 6.

Amunicja specjalna

TYP 2 – nabój z pociskiem proszkowym

Nazwa naboju/ ----- Oznaczenie na łusce	TYP 2 ----- TYP 2
Kolor łuski	Zielony
Rodzaj pocisku	Mieszanka sproszkowanego żelaza i talku technicznego w zamkniętym pojemniku z tworzywa sztucznego o masie całkowitej 18,3 g.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału. Po trafieniu w przeszkodę pocisk musi ją przebić rozsypując się w pył. Pocisk musi zachować zdolność do penetracji przy uderzeniu pod kątem 25°.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 35 metrów przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 6 cm (seria 5 strzałów), 10 cm (seria 10 strzałów).

Pociski nabojów proszkowych po wystrzeleniu lecą w całości do momentu spotkania się z przeszkodą, przebijając ją rozsypują się. Zwiększa to bezpieczeństwo osób znajdujących się za przeszkodami budowlanymi takimi jak drzwi, drewniane ściany.

Zdolność penetracji naboju pocisku proszkowego TYP 2 jest bardzo duża i np. pocisk ten powinien przebić:

- deskę sosnową o grubości 40 mm z odległości 10 m;
- deskę sosnową o grubości 80 mm z odległości 5 m;
- szybę okienną o grubości 4 mm z odległości 100 m;
- szybę samochodową z odległości 30 m;
- drzwi boczne samochodu z odległości 30 m;

Pociski nabojów proszkowych zachowują zdolność penetracji przy uderzeniu pod kątem do 25°. Średnia energia kinetyczna na dystansie 2,5 metra wynosi dla pocisku TYP-2 1850-2025J.

TYP 3 – nabój z pociskiem gazowym (proszkowo-obezwładniającym)

Nazwa naboju/ -----	TYP 3 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 3
Kolor łuski	Żółty
Rodzaj pocisku	Mieszanka proszku żelazowego i talku z domieszką środka CS.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału. Po trafieniu w przeszkodę pocisk musi ją przebić rozsypując się w pył. Zawarta w pocisku substancja łzawiąca musi po rozbiciu pocisku oddziaływać drażniąco na błony śluzowe człowieka nie powodując zagrożenia dla życia ludzkiego.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 35 metrów przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 6 cm (seria 5 strzałów), 10 cm (seria 10 strzałów).

Nabój TYP 3 jest odmianą naboju TYP 2. Parametry balistyczne nabojów TYP 3 niczym nie różnią się od analogicznych nabojów proszkowych TYP 2. Przez dodanie 0,14 g lakrymatora w postaci chlorobenzylidenomalononitrylu (CS) przy tolerancji

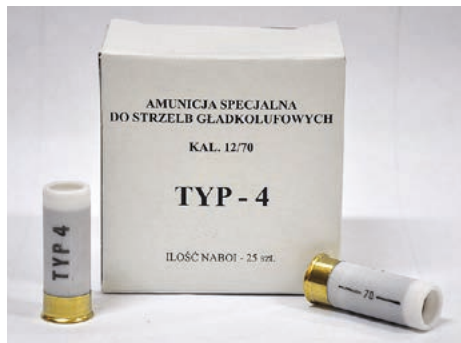
naważki +/- 0,01 g) uzyskano nabój gazowy o działaniu drażniąco-obezwładniającym. Chlorobenzylidenomalonodinitryl (CS) zaczyna działać dopiero po zniszczeniu koszyczka, a więc po trafieniu w cel. Nabój TYP 3 można „wystrzelić” np. na wyższe kondygnacje budynku lub do samochodu i za pomocą tego naboju o działaniu drażniąco-obezwładniającym w ten sposób zmusić podejrzane osoby do opuszczenia kryjówki.

TYP 4 – nabój błyskowo-akustyczny (amunicja przeznaczona do strzelania z broni gładkolufowej w celach ostrzegawczych i ćwiczebnych)

Nazwa naboju/ -----	TYP 4 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 4
Kolor łuski	Biały
Rodzaj pocisku	Nabój nie posiada pocisku. Ładunek błyskowo-akustyczny stanowi sproszkowana mieszanina azotanu sodu i pyłu magnezowego.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Zasięg niebezpiecznego rażenia wynosi 20 metrów. Działanie amunicji musi wyłącznie polegać na oddziaływaniu świetlno-akustycznym. Zaelaborowana w łuskę mieszanina pirotechniczna musi ulegać podczas strzału spaleniowi w lufie broni i ma jedynie potęgować huk wystrzału oraz jego efekt świetlny.
Celność strzelania	Nie dotyczy.

Jest to amunicja ślepa, której działanie polega wyłącznie na oddziaływaniu świetlno-akustycznym. Zaelaborowana w łuskę mieszanina azotanu sodu i proszku magnezu ulega podczas strzału całkowitemu spaleni w lufie broni i ma jedynie za zadanie spotęgować huk wystrzału oraz jego efekt świetlny. Z uwagi na wylatującą z lufy przybitkę, strzelanie na odległość mniejszą niż 20 m może spowodować obrażenia u osoby nią trafionej.

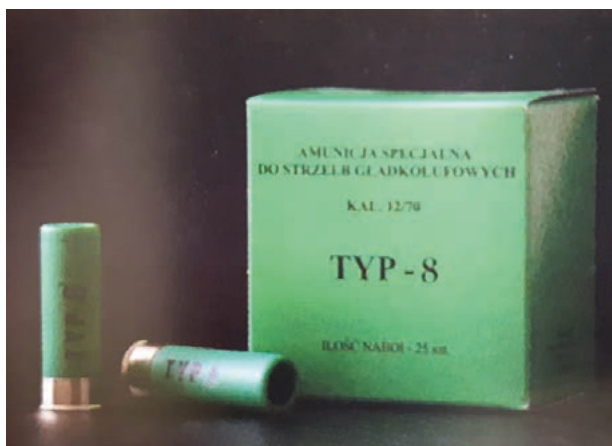

TYP 8 – nabój z pociskiem proszkowym wzmocnionym

Nazwa naboju/ -----	TYP 8 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 8
Kolor łuski	Zielony
Rodzaj pocisku	Mieszanka sproszkowanego żelaza i talku technicznego w zamkniętym pojemniku z tworzywa sztucznego.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału. Po trafieniu w przeszkodę pocisk musi ją przebić rozsypując się w pył. Pocisk musi zachować zdolność do penetracji przy uderzeniu pod kątem 25°.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 10 metrów przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 3 cm (seria 5 strzałów), 6 cm (seria 10 strzałów).

Pocisk naboju TYP 8 po wystrzeleniu leci w całości do momentu spotkania się z przeszkodą i przebijając ją rozsypuje się. Zwiększa to bezpieczeństwo osób znajdujących się za przeszkodami budowlanymi takimi jak drzwi, drewniane ściany.

Pocisk naboju proszkowego zachowuje zdolność penetracji przy uderzeniu pod kątem do 25°. Średnia energia kinetyczna pocisku na dystansie 2,5 metra wynosi 2696-2881 J.

TYP 8 – źródło: www.fam-pionki.pl

TYP 7 – amunicja do strzelb z łufą gwintowaną (nabój z pociskiem typu BRENEKA)

Nazwa naboju/ -----	TYP 7 -----
Oznaczenie na łusce	TYP 7
Kolor łuski	Czarny
Rodzaj pocisku	Pocisk typu BRENEKA w sabocie plastikowym. Masa całkowita pocisku 31,8 g.
Strefa niebezpiecznego rażenia	Na całej długości linii strzału.
Celność strzelania	Przy strzelaniu na odległość 50 metrów przestrzeliny muszą się mieścić w kole o średnicy: 6 cm (seria 5 strzałów), 10 cm (seria 10 strzałów).

Jest to amunicja przeznaczona do neutralizacji (unieszkodliwiania) urządzeń wybuchowych. Pod żadnym pozorem nie można używać amunicji w stosunku

do osób lub zwierząt. Prędkość pocisku otrzymana z lufy balistycznej gładkiej V2,5 = 450 m/s (+/- 15m/s). **Skupienie podczas strzelania z broni o lufie gwintowanej** przy użyciu klasycznych przyrządów celowniczych – muszka ze szczerbinką – na odległość 50 metrów w promieniu 5 przestrzelin wynosi 60 mm, a w promieniu 10 przestrzelin – 100 mm.

Rozdział 7.

Zasady przechowywania i dokonywania przeglądów amunicji oraz zasady bezpieczeństwa podczas eksploatacji

Amunicję należy przechowywać zgodnie z zaleceniami producenta. W czasie wykonywania zadań służbowych amunicję przechowywać bezpośrednio przy strzelcu w ładownicy przystosowanej do przenoszenia tego typu amunicji.

Przeгляд amunicji wykonuje się w celu wykrycia niesprawności mogących spowodować zacięcie podczas strzelania. Naboje należy przeglądać każdorazowo: przed służbą, strzelaniem oraz na polecenie przełożonego.

Podczas przeglądu należy sprawdzić:

- czy na okryciu łuski nie ma śniedzi;
- czy łuski nie są pogieęte i czy nie mają zadziórów utrudniających ładowanie nabojęw do magazynka lub komory nabojęwej;
- czy spłonka nie wystaje ponad powierzchnię dna łuski, czy pocisk jest pewnie osadzony, czy zatyczki nabojęw śrutowych nie są uszkodzone oraz napisy określające typ pocisku lub jego rodzaj są czytelne;
- czy wśród nabojęw bojowych nie ma szkolnych.

Wszystkie uszkodzone naboje należy zdać do magazynu.

Rozdział 8.

Zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas eksploatacji amunicji

- zabrania się stosowania do strzelania amunicji uszkodzonej;
- zabrania się naprawy pocisków we własnym zakresie;
- zabrania się rozbierania nabojów;
- zabrania się strzelania z amunicji zawilgoconej lub przegrzanej;
- zabrania się rzucania nabojów;
- zabrania się strzelania z amunicji, której oznakowanie jest nieznane lub nieczytelne;
- zabrania się strzelania z amunicji brudnej lub zapiaszczonej;
- amunicję należy chronić przed podwyższoną temperaturą;
- naboje wolno przenosić i transportować tylko w przystosowanych i przeznaczonych do tego zasobnikach lub opakowaniach fabrycznych.

UWAGA!

- ze względu na fakt, że „niewypał” jest zjawiskiem niebezpiecznym, lufę strzelby można otworzyć dopiero po czasie 5-6 sekund;
- w przypadku stwierdzenia, że oznakowanie na łusce naboju jest mało czytelne, naboje takie należy zużyć w pierwszej kolejności w czasie treningów strzeleckich.

Najczęstsze przyczyny niewypałów z winy amunicji

a) Spłonki:

- zbyt grube dno;
- brak lub uszkodzona masa zapłonowa;
- brak kowadełka;
- spłonka osadzona zbyt głęboko względem dna łuski lub wkleśnięta wraz z dnem i okuciem wskutek niefachowego wciskania.

b) Łuski:

- zbyt cienka kryza;
- źle uformowane kowadełko do spłonki kulowej;
- brak otworów ogniowych między spłonką i ładunkiem prochowym.

c) Ładunku prochowego:

- niewielka ilość prochu lub jego brak;
- zawilgocony ładunek prochowy;
- zmienione charakterystyki prochu na skutek przechowywania amunicji w podwyższonej temperaturze.

Rozdział 10.

Nowe oraz dotychczasowe oznaczenie amunicji do strzelb kal. 12

Do wyczerpania stanów magazynowych występuje amunicja ze starym oznaczeniem, którą należy wykorzystać w pierwszej kolejności i stosować zgodnie z poniższą tabelą zamienności:

Nowe oznaczenie	Dotychczasowe oznaczenie
TYP 1	BĄK
TYP 2	PR-PIK-94-M", PR-PIK-98
TYP 3	CS-94M, CS-98
TYP 4	ONS-2000
TYP 5	W8-MP
TYP 6	LFT-6.8
TYP 7	Specjalna Amunicja Kulowa-„Super Sabot”
TYP 8	PR-PIK-MAGNUM
TYP 20	CHRB 20
TYP 30	CHRB 30
TYP 50	CHRB 50

Literatura

- Instrukcja dotycząca rodzajów amunicji kal. 12, jej działania w przypadku użycia lub wykorzystania oraz zasad przechowywania, przeglądów i eksploatacji.
- www.fam-pionki.pl
- www.giwera.pl

Zakład Wyszkożenia Specjalnego

**podinsp. Krzysztof Fojcik
kom. Tomasz Głuchowski
asp. szt. Jarosław Czerczak**

Szkoła Policji w Katowicach
ul. gen. Jankego 276
40-684 Katowice-Piotrowice
www.katowice.szkołapolicji.gov.pl

